

P.Z. br. 412/2

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA MOSTA
NEZAVISNIH LISTA**
Zagreb, 13.12.2018. godine

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Amandmani na Konačni prijedlog zakona o brdsko-planinskim područjima, drugo čitanje, P.Z. br. 412

Temeljem članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista podnosi sljedeće amandmane na Konačni prijedlog zakona o brdsko-planinskim područjima, drugo čitanje, P.Z. br. 412:

Amandman 1.

ČLANAK 15.

U članku 15. dodaju se tri nove alineje koje glase:

- „ - mjere za zaštitu okoliša i prirode“
- „ - mjere za izgradnju energetske sustava iz obnovljivih izvora energije“
- „ - mjere stambenog zbrinjavanja“

Obrazloženje

Na području brdsko-planinskog područja Hrvatske nalazi se NP Risnjak i Sjeverni Velebit i PP Biokovo, Papuk, Učka, Žumberak, Velebit. Osim Nacionalnih parkova i Parkova prirode, brdsko-planinsko područje bogato je nizom biljnih i životinjskih vrsta. Na brdsko-planinskom području nalaze se mnoga izvorišta

pitke vode kao i izvorišta mnogih rijeka i potoka. Zbog sveg navedenog, a u cilju zaštite okoliša i prirode predlažemo da je potrebno dodati mjere za zaštitu okoliša i prirode kao i mjere za izgradnju energetske sustava iz obnovljivih izvora energije. Također smatramo da je potrebno definirati mjere stambenog zbrinjavanja koje su izrazito bitne za ostanak mladih ljudi i obitelji na brdsko-planinskom području.

Amandman 2.

ČLANAK 20.

U članku 20. u stavku 1. iza riječi „socijalnoj“ briše se riječ „i“ i stavlja se zarez te se iza riječi „demografskoj“ dodaju riječi „ i turističkoj“, a iz riječi „revitalizaciji“ dodaju se riječi „zaštiti okoliša“

Obrazloženje

Na području brdsko-planinskog područja Hrvatske nalazi se NP Risnjak i Sjeverni Velebit i PP Biokovo, Papuk, Učka, Žumberak, Velebit. Osim Nacionalnih parkova i Parkova prirode, brdsko-planinsko područje bogato je nizom biljnih i životinjskih vrsta. Na brdsko-planinskom području nalaze se mnoga izvorišta pitke vode kao i izvorišta mnogih rijeka i potoka. Zbog sveg navedenog, a u cilju zaštite okoliša i prirode predlažemo proširenje definicije. Brdsko-planinsko područje Hrvatske s svojim prirodnim ljepotama, kulturnom baštinom i tradicijom turistički je potencijal Hrvatske. U prilog tome je i ovogodišnja nagrada dodijeljena Dalmatinskoj zagori na Danima hrvatskog turizma u Hvaru. Dalmatinska zagora je proglašena za najbolju destinaciju ruralnog turizma u 2018.godini.

Amandman 3.

ČLANAK 20.

U članku 20. stavku 1. dodaje se nova alineja koja glasi „ – poticanje konkurentnosti i rasta poljoprivrede kroz potpore za djelatnosti koje su od značaja za gospodarski razvoj brdsko-planinskih područja“

Obrazloženje

Poljoprivreda je izrazito bitna djelatnost na brdsko-planinskom području. Mnogim obiteljima poljoprivreda je primarni ili sekundarni izvor primanja i smatramo da je potrebno naglasiti u pridonosenju i poticanju razvoja brdsko-planinskog područja Hrvatske. Najveća krška polja u Dalmaciji se nalaze na području gradova i općina koje imaju status brdsko-planinskog područja.

Amandman 4.

ČLANAK 20.

U članku 20. stavku 1. dodaje se nova alineja koja glasi „ – sufinanciranje predškolskog odgoja“

Obrazloženje

Hrvatska je na dnu EU po broju djece koja pohađa vrtiće. Čak 40% djece ne ide u vrtić i oni nemaju jednaku životnu šansu. Stvaraju se razlike i prije sustava obveznog osnovnoškolskog obrazovanja, a to utječe na društveno i socijalnu nejednakost.

Europska unija inzistira na što većem obuhvatu djece vrtićem, zato to stavlja u sve svoje strateške dokumente, zato je još 2002. godine Europsko vijeće u Barceloni postavilo cilj da u svim državama EU jaslicama treba biti obuhvaćeno najmanje 33 posto, a vrtićem 90 posto sve djece te je taj cilj obnovljen strategijom EU 2020.

Hrvatska, koja je 2015. godine imala tek 19,9 posto djece obuhvaćene jaslicama i 57 posto djece koja idu u vrtić, taj cilj, kako sada stoje stvari, do postavljene 2020. godine sigurno neće dostići.

Vrtići imaju prije svega odgojno-obrazovnu funkciju. Radi se sustavu koji je iznimno bitan sa stajališta izjednačavanja životnih izgleda djece te ublažavanja negativnih posljedica koje sa sobom nosi odrastanje u siromaštvu u ruralnom području.

Problem s niskim obuhvatom, dakako, leži u kroničnom manjku vrtića koji će se riješiti putem Europskog ruralnog fonda, ali i u činjenici visoke cijene koju plaćaju roditelji jer jedinice lokalne samouprave zbog smanjenih fiskalnih kapaciteta teško mogu bitno utjecati na cijenu vrtića.

Kako bi se postigli europski ciljevi iz Barcelone i održao sadašnji standard u hrvatskim vrtićima – koji je daleko ispod propisanog pedagoškog standarda – u narednih pet godina trebalo bi zaposliti nove odgajatelja temeljen procjena. Prosječno godišnje grad ili općina sufinancira iz lokalnog proračuna 95 000 kn za godišnju plaću jednog odgajatelja. Što je proračun tanji, to su i mogućnosti za vrtić manje. Zbog toga smatramo da je potrebno ugraditi dodatne mjere pomoći predškolskim sustavima jedinica lokalne samouprave iz brdsko-planinskog područja preko državnog proračuna.

Amandman 5.

ČLANAK 20.

U članku 20. stavku 1. dodaje se nova alineja koja glasi „ – poticanje izgradnje sustava obnovljivih izvora energije“

Obrazloženje

Zbog zaštite okolišta i prirode kao i koncepta održivosti energetske sustava smatramo da bi trebalo definirati mjere koje bi potaknule izgradnju sustava obnovljivih izvora energije.

Amandman 6.

ČLANAK 20.

U članku 20. stavku 1. dodaje se nova alineja koja glasi „ – unapređenje sustava zaštite okoliša“

Obrazloženje

Na području brdsko-planinskog područja Hrvatske nalazi se NP Risnjak i Sjeverni Velebit i PP Biokovo, Papuk, Učka, Žumberak, Velebit. Osim Nacionalnih parkova i Parkova prirode, brdsko-planinsko područje bogato je nizom biljnih i životinjskih vrsta. Na brdsko-planinskom području nalaze se mnoga izvorišta pitke vode kao i izvorišta mnogih rijeka i potoka. Zbog sveg navedenog, a u cilju zaštite okoliša i prirode predlažemo proširenje definicije.

Amandman 7.

ČLANAK 20.

U članku 20. stavku 1. dodaje se nova alineja koja glasi „ – unapređenje javne turističke infrastrukture“

Obrazloženje

Brdsko-planinsko područje Hrvatske s svojim prirodnim ljepotama, kulturnom baštinom i tradicijom turistički je potencijal Hrvatske. U prilog tome je i ovogodišnja nagrada dodijeljena Dalmatinskoj zagori na Danima hrvatskog turizma u Hvaru. Dalmatinska zagora je proglašena za najbolju destinaciju ruralnog turizma u 2018.godini. Zbog toga smatramo da je potrebno proširenje definicije na unapređenje javne turističke infrastrukture.

Amandman 8.

ČLANAK 20.

U članku 20. stavku 1. dodaje se nova alineja koja glasi „ – sufinanciranje ugradnje obnovljivih izvora energije u objektima javne namjene (vrtići, škole)“

Obrazloženje

Radi smanjenja troškova održavanja i energenata u objektima javne namjene korištenje obnovljivih izvora energije dugoročno se osigurava racionalnost javnog novca.

Amandman 9.

ČLANAK 20.

U članku 20. stavku 1. dodaje se nova alineja koja glasi „ – sufinanciranje stambenog zbrinjavanja u vidu prava na novčanu potporu za građevinski materijal “

Obrazloženje

Brdsko-planinska područja ruralna su područja koja su pogođena visokom stopom iseljavanja a time i gubitkom gospodarske aktivnosti. Navedena mjera nužna je za demografski i gospodarski oporavak tih područja. Nužno je osigurati mjere koje će mlade obitelji zadržati na tim područjima.

Amandman 10.

Dodaje se novi članak 22. koji glasi:

„Članak 22.

(1) Jedinice lokalne samouprave na brdsko-planinskim područjima koje na svom području imaju evidentirano zaštićeno područje kojim sukladno posebnom zakonu upravlja javna ustanova koja ostvaruje godišnji neto prihod od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja veći od 2.000.000,00 kuna ostvaruju pravo na novčanu naknadu od strane javne ustanove nadležne za upravljanje zaštićenim područjem.

(2) Jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave te na svom području imaju evidentirano zaštićeno područje kojim sukladno posebnom zakonu upravlja javna ustanova koja ostvaruje godišnji neto prihod od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja veći od 2.000.000,00 kuna ostvaruju pravo na novčanu naknadu od strane javne ustanove nadležne za upravljanje zaštićenim područjem.

(3) Naknada iz stavaka 1. i 2. ovoga članka se osigurava iz godišnjeg neto prihoda koji javna ustanova nadležna za upravljanje zaštićenim područjem ostvaruje od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja.

4) Visina naknade iz stavka 3. ovoga članka utvrđuje se u odnosu na razinu godišnjeg neto prihoda koji ostvari javna ustanova u prethodnoj godini od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja, površinu jedinice lokalne samouprave evidentiranu kao zaštićeno područje i broj stanovnika jedinice lokalne samouprave. Ukupna godišnja visina naknade može iznositi: - za jedinice lokalne samouprave iz stavka 1. ovoga članka do 6 % neto prihoda koji javna ustanova ostvari u prethodnoj godini od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja - za jedinice lokalne samouprave iz stavka 2. ovoga članka do 5,5 % neto prihoda koji javna ustanova ostvari u prethodnoj godini od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja.

(5) Sredstva naknade osiguravaju se kao namjenski prihod jedinice lokalne samouprave namijenjen za projekte zaštite prirode, izgradnje komunalnih vodnih građevina za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju, održavanju čistoće naselja te sakupljanju i obradi komunalnog otpada.

(6) Odluku o visini naknade i načinu isplate, kao i prihvatljivim troškovima povezanih s projektima iz stavka 5. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva i uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za zaštitu prirode.

(7) Ministarstvo nadležno za zaštitu prirode vrši nadzor nad korištenjem sredstava iz ovoga članka te o rezultatima provedenog nadzora izvještava Ministarstvo.

(8) U slučaju da se kontrolom utvrdi da se sredstva ne koriste sukladno stavcima 5. i 6. ovoga članka, ministarstva će uskratiti isplatu daljnjih naknada, kao i zatražiti povrat prethodno isplaćenih sredstava koja nisu utrošena u skladu s odredbama stavaka 5. i 6. ovoga članka.“

Dosadašnji članci od 22- 34 postaju članci od 23-35.

Obrazloženje

Odredbom stavka 1. i 2. ovoga članka propisuje se pravo na novčanu naknadu od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja za jedinice lokalne samouprave na brdsko-planinskim područjima te jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave, a koje na svom području imaju evidentirano zaštićeno područje kojim sukladno posebnom zakonu upravlja javna ustanova koja ostvaruje godišnji neto prihod od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja veći od 2.000.000,00 kuna ostvaruju pravo na novčanu naknadu od strane javne ustanove nadležne za upravljanje zaštićenim područjem. U stavcima 3., 4. i 5. ovoga članka propisuje se izvor iz kojeg se osiguravaju sredstva za naknadu, visina i namjena naknade. U stavku 6. ovoga članka propisuje se da Odluku o visini naknade, načinu isplate kao i prihvatljivim troškovima donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva i uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za zaštitu prirode. Obveza Ministarstva i ministarstva nadležnog za zaštitu prirode, za osiguravanje učinkovite kontrole korištenja sredstava te poduzimanje mjera u slučaju utvrđenih nepravilnosti propisuje se stavkom 7. i 8. ovoga članka.

Amandman 11.

ČLANAK 24.

U članku 24. iza riječi „stočarstvo“ dodaju se riječi „svinjogojstvo i mesoprerađivačka industrija, te vinogradarstvo i vinarstvo“

Obrazloženje

Na brdsko-planinskom području Dalmacije, Istre i dijela Gorskog kotara nalaze se mnogi nasadi vinograda, a razvijeno je i vinarstvo. Mnoga obiteljska poljoprivredna gospodarstva bave se vinogradarstvom i vinarstvom s dugogodišnjom tradicijom. Također uz stočarstvo u pojedinim brdsko-planinskim dijelovima Hrvatske razvijeno je svinjogojstvo, a uz stočarstvo i

svinjogojstvo smatramo da treba dodatni popratnu mesoprerađivačku industriju.

Amandman 12.

Dodaje se novi članak 25. koji glasi:

„Članak 25

“Prednost za ostvarivanje prava na zakup poljoprivrednog i šumskog zemljišta te drugog prirodnog bogatstva imaju pod istim uvjetima fizičke i pravne osobe s prebivalištem, odnosno sjedištem u jedinici lokalne samouprave na brdsko-planinskom području.

Ako više osoba iz stavka 1. ovoga članka ima jednake uvjete prednost se daje osobi koja svojim programom jamči veće zapošljavanje radnika koji imaju prebivalište u jedinici lokalne samouprave na brdsko-planinskom području.

Prednost za ostvarivanje prava na zakup lovišta i ostvarivanje ribolovnog prava na šumskom području, odnosno ribolovnom području ili ribolovnoj zoni, imaju pod istim uvjetima, fizičke i pravne osobe s prebivalištem, odnosno sjedištem u jedinici lokalne samouprave na brdsko-planinskom području.”

Dosadašnji članci od 25-34 postaju članci od 26-34.

Obrazloženje

Ovaj članak je dodan iz trenutno važećeg Zakona o brdsko-planinskom području i zaista ne znamo zašto je izbačen iz nacrtu novog Zakona. Ovim želimo osigurati prednost za ostvarivanje prava na zakup poljoprivrednog i šumskog zemljišta te drugog prirodnog bogatstva fizičkim i pravnim osobe s prebivalištem, odnosno sjedištem u jedinici lokalne samouprave na brdsko-planinskom području ako imaju jednake uvjete s nekim drugim fizičkim i pravnim osobama. To se posebno odnosi na šume Gorskog kotara.

Amandman 13.

ČLANAK 26.

U članku 26. stavku 1. iza riječi „stanovnika“ dodaju se riječi „odnosno fizičkih i pravnih osoba“

Obrazloženje

Smatramo da je potrebno proširiti definiciju Gorske iskaznice i na pravne osobe koje obavljaju djelatnosti od značaja za gospodarski razvoj brdsko-planinskog područja jer važna demografska mjera su poticaji investitorima i pravnim osobama koje su nositelji gospodarstva na brdsko-planinskom području Hrvatske.

Amandman 14.

ČLANAK 26.

U članku 26. mijenja se stavak 3. koji gasi:

„ Prava i povlastice koje pripadaju imateljima Gorske iskaznice su: povlaštene javni prijevoz za fizičke osobe koje imaju prebivalište na brdsko-planinskom području unutar županijskog linijskog prometa, sufinanciranje plaćanja cestarine na autocestama Hrvatske za pravne osobe koje imaju sjedište na brdsko-planinskom području i obavljaju djelatnosti od značaja za gospodarski razvoj brdsko-planinskog područja; povlašteno korištenje sirovina i prirodnih bogatstava lokalnog područja za fizičke osobe koje imaju prebivalište na brdsko-planinskom području te pravne osobe koje imaju sjedište na brdsko-planinskom području i obavljaju djelatnosti od značaja za gospodarski razvoj brdsko-planinskog područja.“

Obrazloženje

Smatramo da je potrebno proširiti definiciju Gorske iskaznice i na pravne osobe koje obavljaju djelatnosti od značaja za gospodarski razvoj brdsko-planinskog

područja jer važna demografska mjera su poticaji investitorima i pravnim osobama koje su nositelji gospodarstva na brdsko-planinskom području Hrvatske.

Amandman 15.

ČLANAK 30.

Članak 30. se mijenja i glasi:

„Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskom saboru izvješće o učincima provedbe Programa, iz članka 12. ovog Zakona, a najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodnu godinu“

Obrazloženje

Predlažemo da se, radi važnosti, izvješće o učincima provedbe Programa raspravi u javnoj, argumentiranoj raspravi pred Hrvatskim saborom, a na pred Vladom Republike Hrvatske.

PREDSJEDNIK KLUBA
MOSTA NEZAVISNIH LISTA
Nikola Grmoja

